

Socialdemokratiets korrektioner af sin sikkerhedspolitik

AF
K. B. Andersen

ALLE VIL gerne være raske. Altså må vi have en vær-rask-forskning i Danmark. En forskning om at være rask. Det må kunne samle bred tilslutning.

Jamen, vil nogen sige, har vi da ikke allerede megen forskning på det sundhedsmæssige område. Der er måske behov for flere penge til denne forskning, og der er derfor forskningsopgaver inden for det sygdomsbekæmpende område, der ikke bliver løst i det ønskede tempo. Men vi har altså en omfattende forskning, hvis formål er at bidrage til at forebygge og helbrede sygdomme, så folk bliver raske.

Hertil vil en vær-rask-bevægelses tilhænger svare, at det er meget godt med den etablerede og velkendte forskning på disse områder - men: er der ikke stadigvæk mennesker, der bliver syge? Altså: den eksisterende forskning duer ikke. Vi må have en forskning, der går lige på målet uden at spilde tid på midlerne, en vær-rask-forskning. Må ikke alle være enige i, at det er et godt formål?

SÅDANNE mærkværdige tanker dukker helt naturligt op i forbindelse med det beslutningsforslag om fredsforskning, der lige så stille smuttede igennem i Folketinget i de sidste hektiske uger i maj. Det forslag er nemlig lige så seriøst som et forslag om en vær-rask-forskning - heller ikke er.

Forslaget var stillet af SF, der aldrig går af vejen for en billig spekulation i de freedsøsker, vi alle må være enige i, ikke mindst på grund af den katastrofale udvikling på atomvåbenområdet. Forslaget fik en kølig modtagelse fra et flertal, omfattende også Socialdemokratiet, ved førstebehandling i Folketinget i november. Men da betænkningen forelå i maj, var der pludselig et flertal for forslaget - ganske vist for et noget

ændret forslag - fordi Socialdemokratiet også på dette område havde foretaget en af de ændringer i sin sikkerheds- og fredspolitik, som i den officielle partimæssige sprogbrog kaldes »korrektioner«.

Forslaget blev vedtaget 26. maj af et flertal bestående af Socialdemokratiet, SF, de radikale og Venstresocialisterne. Når jeg hæfter mig ved datoen, er det, fordi det var samme dag, Socialdemokratiet forelagde den berømte dagsorden om Genève-forhandlingerne - et forslag, der blev vedtaget med samme flertal, altså et flertal, der fremkom ved hjælp af de partier, der er imod den sikkerhedspolitik, som Socialdemokratiet har stået for siden tilslutningen til den atlantiske alliance i 1949. Det var den vedtagelse, hvorom statsministeren sagde, at den slog skår i 34 års fællesskab om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den vurdering er det vanskeligt at være uenig i.

Det var altså en dag, hvor Socialdemokratiet - med undertagelse af Robert Pedersen - gav den »høje arm« i retning af »korrektioner«.

TILBAGE til fredsfor- skningsforslaget. I betænkningen giver Socialdemokratiet og de radikale udtryk for, at forslaget skal opfattes »som et signal til forskere i Danmark om, at der fra flertallets side vil blive set frem til en forskning, der kan give bud på fredelige løsninger på konflikter internationalt, som Danmark særligt kan bidrage til løsningen af«.

Hvad betyder det på dansk? Hvad er det for internationale konflikter, Danmark vil være bedre rustet til at være med til at løse, når denne ny forskning kommer i gang? Er det konflikten i Mellemøsten? Er det situationen i Centralamerika? Er det forholdene i det sydlige Afrika? Er det Genèveforhandlingerne mellem supermagterne? Hvordan og hvornår vil denne nye danske fredsforskning kunne bidrage til løsning af disse og andre konflikter? Det er vist det, man kalder et godt spørgsmål.

De oprindelige forslagsstillere, SF, taler mere lige ud. Den ny fredsforskning skal ikke være neutral, men kontroversiel og til gavn for fredsbevægelserne i Danmark. Det er da et sprog, der er til at forstå. Det drejer sig altså om forskning med på forhånd fastlagt politisk mål og til støtte for bestemte politiske grupperinger.

Regeringspartierne stemte imod forslaget, hvad der var mange gode grunde til.

Socialdemokratiet fik ros for sin ændrede holdning af de radikale, der fandt det glædeligt, at Socialdemokratiet var så bevægeligt. Lone Dybkjær gav også udtryk for, at en af de positive ting, man kunne sige om den nuværende regering, var, at Socialdemokratiet blev så utrolig radikalt, når det drejede sig om freds- og konfliktforskning. Også Venstresocialisterne havde rosende ord til Socialdemokratiet. Steen Folke betvivlede, at forslaget nogen sinde var blevet en realitet under en socialdemokratisk regering. Jeg må indrømme, at jeg deler hans tvivl.

I ØVRIGT er vi jo ikke uden forskning på de områder af samfundsforskningen, der vedrører fred, sikkerhed og afspænding. Udover universitetsforskning kan der peges på, at den socialdemokratiske regering i 1981 nedsatte et sikkerheds- og nedrustningspolitisk udvalg, der blandt andet fik som formål at se på de muligheder, der måtte være for, at Danmark kunne fremsætte forslag i forbindelse med internationale afspændings- og nedrustningsbestræbelser, og som endvidere skulle stimulere forskning og bidrage til informationsvirksomhed omkring sikkerheds- og nedrustningspolitiske spørgsmål. Fornuftige formål. Og SNU, som udvalget kaldes, har hidtil udgivet en række skrifter af høj kvalitet, som bestemt ikke kan beskyldes for at anlægge ensidige eller regeringsbestemte holdninger.

Det var et godt socialdemokratisk initiativ. Kjeld Olesen der tog.

SNU fik i øvrigt fornyligt - uden at have søgt om det - sine bevillinger væsentligt forøget. Det skete på den lidt usædvanlige facon, at det flertal, som gennemførte SF-forslaget om fredsfor- skningen, ved et ændringsforslag til finansloven snuppede 2 millioner kr. fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste og overgav dem til SNU, der så nu må prøve at finde en rimeligt fornuftig anvendelse af disse nye millioner. Det var en helt urimelig handling over for Forsvarets Oplysnings- tjeneste, der har en høj kvalitet i sit oplysningsarbejde - et arbejde, som Socialdemokratiet i øvrigt i sin tid tog initiativet til.

Men her har vi altså igen en af »korrektionerne«. Når jeg beklager den udvikling i Socialdemokratiet, som de her nævnte beslutninger er udtryk for, er det, fordi de er med til at svække partiets troværdighed og også dets regeringsduelighed - med mindre det er rigtigt, som det undertiden hævdes, at der i tilfælde af regeringsansvar vil blive tale om »korrektioner« den anden vej. Det må da håbes, men er vel ingenlunde sikkert. Ikke alle socialdemokratiske folketingsmedlemmer synes nemlig at tage sikkerheds- og fredspolitikken lige alvorligt.

ET MARKANT eksempel på det helt u-seriøse og letvindte er en bemærkning som følgende: »Lad os sige til verdens ledere i Washington, Moskva, i London, Paris og for den sags skyld i Det konservative Folkelagt, i Venstre og i CD, at alle de kræfter, der i dag bruges til at skrue oprustningsspiralen opad, i stedet skal anvendes på at dreje spiralen den modsatte vej. Så enkelt er det.« (Søren Hansen i Aktuelt 15. juli). Er det virkelig så enkelt? Jamen, så skal vi da sige det. Og så er problemerne altså løst. Atomvåbenene forsvinder. Kriserne løses. Freden sikres. Så enkelt er det.

Eller er det?

Steffen Møller, socialdemokratisk folketingskandidat, siger det sådan: »Fred opnås

ikke i skyggen af SS20-raketter. Det gør kun underkastelse.« Steffen Møller adværer også mod, at Danmark bliver et fodnoteland i NATO. (Berl. Tid. ligeledes 15. juli).

SOCIALDEMOKRATIET kan træste sig med, at dets »korrektioner« bringer det på linie med de socialdemokratiske nederlags- og oppositions-partier i Vesttyskland, Norge og England, hvilket nogle socialdemokrater åbenbart opfatter som en styrke, udenrigspolitisk set - og ikke mindre indenrigspolitisk.

Skulle der komme valg til efteråret, hvad man som socialdemokrat vist ikke skal ønske, vil de udenrigspolitiske »korrektioner« efter min bedste overbevisning være en hæmsko for Socialdemokratiet i valgkampen. Det gælder om at genskabe tilliden til partiets sikkerhedspolitiske holdning og tage afstand fra, at der føres sikkerhedspolitik sammen med de partier, der bruger mange kræfter på at bekæmpe det grundlag, dansk sikkerheds-, afspændings- og fredspolitik hidtil har bygget på.

SELVFLØGELIG MÅ der ske ændringer i denne politik i takt med den internationale udvikling. Men det må ske i forhandling med de partier, vi hidtil har arbejdet sammen med på disse områder, og i forhandling med vore allierede.

En borgerlig regering har aldrig siden 1924, da den første socialdemokratiske regering blev dannet, overlevet en valgdag - bortset fra det første af de to grundlovsvalg i 1953, hvor det havde sine særlige grunde i forbindelse med grundlovsagens afslutning. Skal vi opleve et brud på denne - ud fra et socialdemokratisk synspunkt - gode tradition, fordi Socialdemokratiet af en del af sine tidligere vælgere ikke opfattes som regeringsdueligt, hvad sikkerheds- og fredspolitik angår?

Forhåbentlig ikke.